

Matic Irman Kolar

Najkrajši mesec leta je minil s svetlobno hitrostjo in zdaj se z marcem bliža pomlad.

8. februar smo že dan prej obeležili s kulturno prireditvijo, posvečeno enemu naših največjih slovenskih pesnikov - Francetu Prešernu. Devetošolci smo imeli možnost obiskati in raziskati srednje šole na informativnih dnevih. Pomembno mesto pa je v tem mesecu imelo tudi pustovanje, ki je v Mozirju že večletna tradicija. Na pustni torek smo se dopoldne v času pouka našemili in se sprehodili do občine.

Mesec februar je prav tako mesec varne rabe interneta, zato tehniškem dan namenili spletni varnosti. Omenjen dan pa ostaja zapisan v zgodovini, saj smo učenci po celi Sloveniji podrli Guinnessov rekord za največji spletni kviz na svetu.

Žana Praunseis

Dogajalo se je ...

PROSLAVA OB KULTURNEM PRAZNIKU

7. februarja 2023 je bila na naši šoli proslava ob kulturnem prazniku. Udeležili smo se je vsi učenci, nekateri pa so na njej tudi nastopili.

Trije učenci so proslavo povezovali in hkrati odgovarjali na vprašanja o kulturi in kulturnem prazniku. Pevski zbor je zapel veliko pesmi, na začetku našo himno Zdravljico, nato pa še ostale. Deklamirali so tudi nekaj pesmi Karla Destovnika - Kajuha, pesnika iz Šoštanja, ki je zelo mlad umrl med 2. svetovno vojno, Ministrstvo za kulturo pa je leto 2023 razglasilo za leto pesnika Karla Destovnika – Kajuha. Prvošolci so zaplesali na skladbo Maček Muri, zaplesali pa so tudi plesalci skupine Migaj.

Na koncu je ravnateljica podelila priznanja in zapestnice vrstniškim mediatorjem in nam zaželela, naj kulturno preživimo praznik ob dobri knjigi ali z ogledom takega muzeja.

Vid Brinovšek, 6. b

NARAVOSLOVNI DAN V CELJU

V petek, 10. 2. 2023, smo se petošolci ob 8. uri odpravili v Celje na naravoslovni dan.

Ko smo prišli v Celje, smo si ogledali razstavo Ljubija - zaklad pod skalo. Tam smo izvedeli zgodbo: »Babica je vnukom pripovedovala, da je pod skalo, nekaj metrov stran od njihove hiše, skrit zaklad. Eden izmed vnukov je bil radoveden in se je odpravil raziskovat okolico. Pod z grmovjem zaraščeno skalo je našel nekaj novcev. Ko je prišel domov, je poklical arheologe in jim povedal o svoji najdbi. Nekaj mesecev je bila cesta čez Gorenjski klanec zaprta, saj so arheologi raziskovali to jamo. V njej so našli okoli 42 novcev, ostanke počenih in razbitih lončenih posod ter kurišče.«

Naslednji ogled smo imeli v kletnih prostorih Knežjega dvora, kjer smo si ogledali arheološko razstavišče Mesto pod mestom. Zanimivo se je bilo sprehoditi med ostanki obzidij in hiš, kjer je bilo pred več kot 2000 leti mesto.

Sledil je ogled razstave Celjski grofje. Pri tem smo izvedeli, da je Slovenija spadala pod Avstro-Ogrsko in da je pred 1000 leti vladalo veliko grofov. Naš zadnji ogled pa je bila razstava o svetovni popotnici Almi Karlin. Alma je bila zelo drobna, za svoj čas pametna in drzna gospa. Prepotovala je ogromen del sveta, znala je 8 jezikov. Ko je bila na poti po eksotičnih krajih, jo je pičil komar, zato je zbolela za malarijo. Bila je zelo bolna in odpravila se je nazaj domov v Celje k svoji mami. Poslovila se je, ko je imela 60 let, skromna, osamljena, a zapisana v zgodovino kot ena najpogumnejših žensk 20 stoletja.

Luna Ažman, 5. a

SPLETNA VARNOST

Vsi ga uporabljamo, vprašanje pa je, ali zares vemo, kako to početi varno. Internetu se v današnjem času ni možno izogniti, spremlja nas povsod. Telefon nam vedno piska, sporoča nam, kje je kdo, koliko všečkov smo dobili, kaj se dogaja po svetu itd. Na doseg roke imamo praktično vse, kar si zaželim. Čas, ki ga preživimo pred zasloni, pa zna presegati meje normalnega. Takrat lahko začnemo govoriti o zasvojenosti.

O vsem naštetem smo na tehniškem dnevu o varni rabi interneta v četrtek, 16. 2. 2023, več izvedeli tudi učenci Osnovne šole Mozirje. Razdeljeni smo bili v skupine. Našo je vodila psihologinja Franja Gros, ki je članica organizacije Logout. Slednja pomaga žrtvam spletnega nasilja, preobremenjenim s tehnologijami, poleg tega zdravi digitalne zasvojenosti. PowerPoint predstavitev nam je nudila iztočnice za aktivno debato o vsem mogočem. Dotaknili smo se spletnega nasilja, posledic, ki jih prinaša zasvojenost, kako opazimo in pomagamo zasvojenemu, varnosti na spletu, največ časa pa smo namenili zasvojenosti na splošno. Debat in številnim poučnim dejstvom je sledil največji spletni kviz o varni rabi interneta, ki se ga je udeležilo kar 20.000 učencev iz 200 šol iz cele Slovenije, med katerimi je bila tudi naša. V dobri uri smo odgovorili na 32 vprašanj o temi, povezani z internetom. Preverili smo pridobljeno znanje o varovanju osebnih podatkov, socialnih omrežjih, spletnem nasilju, spletnih pasteh in marsikaterih težavah, s katerimi se srečujemo na internetu. Družbo nam je na prenosu v živo delal komik Sašo Stare, ki nas je med vprašanji zabaval s svojimi domislicami. Z opravljenim kvizom pa nismo osvojili le znanja, temveč postavili tudi Guinnessov rekord za največji spletni kviz na svetu. Tri šole, ki so se najbolje odrezale, bodo dobile nagrade v vrednosti 10.000 evrov, ki bodo namenjeni nakupu računalniške opreme.

Tehniški dan na to temo je bil odlična ideja, še posebej v februarju, ki je mesec spletne varnosti. Še prevečkrat mladi izgubimo kontrolo nad časom, ki ga preživljamo pred zasloni. Čeprav tega nekateri ne jemljejo kot resno težavo, je pomembno, da o tem čim več govorimo. Tako lahko v prihodnosti ustavimo spletno nasilje in zasvojenost ali mogoče celo sami komu pomagamo. Predlagam vam, da si rezervirate kakšen dan v tednu, ki ga boste preživeli daleč stran od elektronskih naprav.

Žana Praunseis, 9. b

PUST 2023

Na pustni torek dopoldne, 21. februarja, smo se vsi učenci, ki smo se ta dan maskirali, zbrali pred šolo in skupaj odšli do Upravne enote Mozirje, kjer so nas pogostili s krofom in sokom. Vmes smo sproščeno klepetali, potem pa se vrnil v šolo k šolskim obveznostim.

Alenka Repše, 6. a

Popoldne smo se učenci odpravili na tradicionalno pustno povorko, ki jo prireja Pust Mozirski. Letošnje leto smo se predstavili s skupinsko masko – bili smo meduze. Kostume smo sami izdelali v šoli. Sprehodili smo se po trgu in zaplesali krajšo koreografijo. Tudi tokrat ni manjkalo slastnih krofov.

Ana Oblak, 6. a

OTROŠKI PARLAMENT

24. februarja je v Kulturnem domu Nazarje potekal otroški parlament, katerega tema je bila Duševno zdravje otrok in mladostnikov. Sodelovalo je več šol iz Savinjske doline, ena izmed teh je bila tudi naša. Vsako šolo je lahko zastopalo največ devet učencev od šestega do devetega razreda.

Okoli desetih smo se zbrali v dvorani, kjer smo si ogledali kratek kulturni program, ki so ga pripravili učenci OŠ Nazarje. Nato smo se razdelili v štiri skupine. Vsaka je imela svojo temo, razpravljali smo o tem, kaj duševno zdravje sploh je. Imeli smo približno kakšno uro časa za debatiranje. S podvprašanji in spodbudo nam je pomagal mentor, ki nam je bil dodeljen. Po pogovoru smo izbrali dva, ki sta bila v debati najbolj prepričljiva. V petnajstih minutah sta morala pripraviti plakat, s katerim sta predstavila, o čem smo prej razpravljali. Tudi v drugih treh skupinah je bilo dogajanje podobno. V času, ko so se dvojice pripravljale, da bodo plakate predstavile še drugim skupinam, smo ostali pomalicali.

Zopet smo se vsi skupaj zbrali v dvorani, kjer se nam je pridružil še Max Jerovčnik - predsednik Dijaške skupnosti I. gimnazije v Celju in član predsedstva Dijaške organizacije Slovenije. Po vsaki predstavitvi nam je zastavil par vprašanj, da smo se v teme še bolj poglobili. Osem izvoljenih učencev pa se bo marca udeležilo tudi naslednje stopnje parlamenta, ki bo v Velenju. Eden izmed njih bo tudi naš šestošolec Nal Napotnik, ki je pokazal veliko spretnosti pri komunikaciji.

Ne vem, če se zares zavedamo pomembnosti letošnje teme. V času Covida-19 smo bili postavljeni med štiri stene in odrezani od sveta. Ne moremo si zatiskati oči in se pretvarjati, da to ni vplivalo na naše počutje in tudi na razmišljanje. Duševno zdravje je dandanes še vedno "tabu" tema, zato je še toliko bolj pomembno, da se o naših čustvih in mislih začnemo več pogovarjati.

Žana Praunseis, 9. b

ŠOLA V NARAVI V FIESI

Takoj po novoletnih praznikih smo osmošolci končno dočakali dan odhoda v šolo v naravi.

Zjutraj smo se skupaj z učitelji zbrali pred športno dvorano ter se vkrcali na avtobus, ki nas je odpeljal našim dogodivščinam naproti. Po vseh odpadlih dejavnostih in vseh korona omejitvah smo bili srečni, nasmejani in veseli, kot da gremo prvič na daljši izlet.

Po prihodu v CŠOD Breženka smo se namestili po sobah, kot smo se dogovorili že prej. Tam nas je sprejel vodja doma in nam podal osnovne informacije o domu, hišnem redu ...

Z delom in aktivnostmi smo pričeli že kar prvi dan po kosilu, in sicer z lokostrelstvom.

Vsak dan smo se naučili in spoznali kaj

novega na temo okolja in značilnosti krajev, ki smo jih obiskali (Piran, Fiesa, Strunjanske soline). Veliko je bilo dolgih pohodov, na njih pa so nas z zanimivostmi seznanjali učitelji iz CŠOD Breženka. Pot smo si krajšali s pogovori in smehom, zato smo tudi dolge kilometre hitro prehodili.

En dan je bil še res prav poseben, in sicer zato, ker nas je učitelj naučil čiščenja in priprave školjk klapavic. Vsi smo z navdušenjem poslušali, se učili in pripravljali našo jed za malico. Klapavice so bile res slastne, zato smo vse pojedli in pomazali.

Poleg učenja, izpolnjevanja delovnih listov in dobre hrane pa smo imeli tudi veliko prostega časa za šport in družabne igre. Žal pa so nekateri sošolci in sošolke zboleli in odšli prej domov.

Vsega lepega je enkrat konec in tako je prišel tudi naš zadnji večer, ki smo ga zaključili z dobro večerjo in zabavo s plesom.

V upanju, da bomo spet kmalu odšli na podobno ekskurzijo, smo se poslovili od doma Breženka in njihovega osebja ter se odpeljali polni lepih vtisov proti domu.

Andraž Tojnko Završnik, 8. b

Kultura

KAJ JE KULTURA?

KULTURA JE, DA SMO PRIJAZNI DO DRUGIH.

KULTURA JE, DA SMO VLJUDNI.

KULTURA JE, DA KO SMO NA KOSILU, NE CMOKAMO.

KULTURA JE, DA POZDRAVIMO.

KULTURA JE, DA SE LEPO OBNAŠAMO.

KULTURA JE, DA SMO PRIDNI.

KULTURA JE, DA POMETAŠ.

KULTURA JE BONTON.

KULTURA JE LJUBEZEN.

KULTURA JE ZAHVALA.

KULTURA JE VELIK PRAZNIK.

KULTURA JE, DA DOMA POSPRAVIŠ MIZO.

KULTURA JE, DA ČE ZAMUDIŠ, SE OPRAVIČIŠ.

KULTURA JE, DA SI TIHO, KO DRUG GOVORI.

KULTURA JE, DA VSE POZDRAVLJAŠ.

KULTURA JE, DA SI POSOJAMO.

KULTURA JE, DA SE ZAHVALIŠ.

KULTURA JE, DA POČAKAŠ V VRSTI.

O kulturi so razmišljali učenci 2. A

Intervju

INTERVJU S PREŠERNOVO NAGRAJENKO LUCIJO ROSC

Februar, mesec kulture, se poslavlja. Potekalo je veliko kulturnih dogodkov. Podelili so tudi Prešernove nagrade. Med letošnjimi nagrajenkami študentskih Prešernovih nagrad posameznih univerz in akademij je tudi Lucija Rosc. Lucija je bivša učenka naše šole. Je pa tudi zelo dobra družinska prijateljica, zato sem izkoristila priložnost, da sem jo ob tem pomembnem življenjskem uspehu prosila za pogovor.

Lucija se je povabilu prijazno odzvala. Pogovarjali sva se pri meni doma.

Lucija, Prešernovo nagrado si prejela za svoje magistrsko delo na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje. Naloga nosi naslov Test spomina. Bi nam lahko na kratko pojasnila, na kakšen način si v nalogi predstavila svojo ljubezen, fotografijo?

Moja magistrska naloga povezuje družinske arhive, družinske spomine, pomembne predmete, ki nosijo pomembno čustveno vrednost, vse pa je povezano z okoljem, kjer sem odrasčala. Vse skupaj sem poskušala predstaviti preko fotografskega medija.

Kje si dobila idejo za temo naloge?

Tekom celega magistrskega študija sem se ukvarjala s podobno tematiko, torej z družinskim arhivom, spomini, kako vse to zapakirati v kontekst fotografije in sodobne umetnosti. Vsa ta raziskovanja in dognanja, do katerih sem med študijem prišla ter o tem področju veliko prebrala, sem združila v svoji magistrski nalogi. Poleg teoretskega dela sem ustvarila praktični del naloge, kjer so fotografije, virtualno okolje, ena publikacija, manjše skulpture, torej zelo različne stvari.

V članku, ki je bil objavljen v Savinjskih novicah, si povedala, da ti je fotoaparat pri babici redno delal družbo, da pa je za tvoje zanimanje za fotografijo kriv tudi oče. Ohranjanje spominov je torej pomembno poslanstvo tvoje družine, kajne?

Res je, moja babica je od nekdaj shranjevala predmete svoje mame in svoje babice. Učila me je, da je pomembno shranjevati določene predmete, na katere te vežejo spomini. Po drugi strani pa se moj oče ukvarja z rodoslovjem, torej z raziskovanjem prednikov naše družine, tako da je to neka kombinacija obojega.

Ljubezen do fotografiranja je v tebi praktično od otroštva. Bi nam lahko na kratko predstavila svojo umetniško pot?

V fotografijo sem se zaljubila na začetku predmetne stopnje, ko smo se s prijateljicami po pouku šle velikokrat fotografirat in se ob tem zabavale. Ugotovila sem, da je fotografija taka stvar, ki ti omogoča, da veliko stvari zabeležiš in hkrati veliko ustvariš. Me je pa vedno zanimala tudi moda, tako da je šlo oboje z roko v roki.

Po osnovni šoli sem se vpisala na Srednjo šolo za oblikovanje in fotografijo v Ljubljani, na smer fotografija, in srednjo šolo dokončala. Potem sem se vpisala na dodiplomski študij fotografije in diplomirala. Nato sem razmišljala, ali bi se usmerila v modno oblikovanje ali nadaljevala svojo fotografsko pot. Ljubezen do fotografije je zmagala, zato sem se vpisala na

Akademijo za likovno umetnost in oblikovanje, smer oblikovanje vizualnih komunikacij, znotraj katere je program fotografija, kjer sem magistrirala.

Je prejela Prešernova nagrada uresničitev najstniških sanj, potrditev dosedanjega dela, požrtvovalnosti in vloženega truda ali mogoče odskočna deska za nadaljnje izzive in projekte?

Ja, mislim, da vse skupaj. Nisem pričakovala, da bom kaj takega dosegla pri teh letih. Res je, da sem v to vložila ogromno truda, predvsem v magistrsko nalogo. Sigurno bo to dobra popotnica za naprej in dobra motivacija, se mi pa zdi, da so majhni koraki oz. majhne potrditve razlog, da se spomnim, zakaj vse to sploh delam, tako da se veselim prihodnosti in novih projektov.

Kaj je tvoj naslednji korak, glede na to, da si končala študij?

Moj prvi cilj po zaključku študija je bil pridobitev statusa samozaposlene v kulturi, kar mi je uspelo avgusta lani.

V tem letu bi želela končati dva projekta: eden je malo obsežnejši, gre za kratek performativni dokumentarni film, ki bo vseboval podobne ideje, kot sem jih obdelovala v magistrski nalogi, v poletnih mesecih pa me čakata dve samostojni razstavi, tako da moram počasi začeti delati. Čaka me torej veliko ustvarjanja, veliko prostega časa ne bo, ampak se v bistvu zelo veselim.

In kakšna je Lucija, ko v rokah ne drži fotoaparata? Kaj še rada počneš, kako rada preživljaš prosti čas?

Rada se družim s prijatelji, z njimi preživim kar največ svojega prostega časa, rada obiščem kakšen koncert, rada kaj dobrega skuham in pojem, predvsem pa rada gledam lepe obleke. To mi vzame veliko časa.

Česa si v življenju še želiš?

Želim si ustvarjati nekaj v povezavi z modo. To je nekaj, kar me že celo življenje veseli in si ne bom oprostila, če ne bom vsaj poskusila.

Želim pa si, da bi si znala vzeti čas zase in za svoje prijatelje, da se ne bi naveličala ustvarjati in dobivati novih idej.

Lucija, hvala, da si si vzela čas za najin pogovor. Želim ti še veliko uspehov na tvoji nadaljnji umetniški poti.

Alenka Repše, 6. a

Informativni dan

INFORMATIVNI DAN: SVŠGUGL – umetniška gimnazija, smer film in gledališče

V petek, 17. 2. 2023, sem se udeležila težko pričakovanega informativnega dne. Zanimala me je srednja šola SVŠGUGL – Srednja vzgojiteljska šola, gimnazija in umetniška gimnazija Ljubljana.

Ker pa se šola nahaja v Ljubljani, sem morala vstati že ob šestih zjutraj. Petnajst čez sedem sem se z mamo odpravila od doma. Obe sva imele željo iti prej, saj sva predvidevali, da bo na avtocesti in v Ljubljani gneča. Na srečo sva se zmotili in prispeli dokaj hitro. Počasi se me je začela lotevati trema. Na koncu je bila zaman, saj sem na informativnem dnevu zelo uživala.

Pred šolo me je prijazno sprejela dijakinja tretjega letnika, ki je me je vodila do petega nadstropja, kjer je potekale predstavitev programa umetniška gimnazija, smer film in gledališče. Predstavitev sta vodili profesorica matematike in profesorica igre in govora, pomagali pa so jima dijaki in dijakinje drugega letnika. Razdelili so nam plakate, predmetnike in čokolado. Profesorici sta predstavili potek šolanja, povprečen dan, strokovne predmete, uspeh na maturi in možnosti za nadaljnjo fakultetno izobraževanje gimnazijskih maturantov.

Za njimi so v učilnico prišli dijaki, ki so po skupinah predstavili jezike. Na SVŠGUGL je na razpolago kar pet jezikov – nemščina, italijanščina, francoščina, španščina in celo ruščina. Možno se je vpisati tudi na tečaj japonščine. Mene je najbolj navdušila italijanščina, saj se mi jezik zdi lep, dijakinji pa sta ga predstavili na zelo entuziastičen način. Na tej šoli lahko dijak potuje v državo, katere jezik se uči, kar mi je bilo zelo všeč.

Nato smo šli v učilnice v prvem nadstropju. V prvi učilnici so bili predstavljeni naravoslovni in družboslovni predmeti, v drugi učilnici pa zgodovina in teorija filma in gledališča ter filmske in fotografske delavnice.

Za konec so nas povabili še v dvorano, kjer smo si najprej ogledali osnutek originalnega filma *Zacvetje* in nekaj krajših filmov. Dijaki so potem predstavili sposobnosti improvizacije – štirje dijaki so se postavili v kote kvadrata, publika pa je vsakemu postavila zvezo in problem oziroma dogodek. Ko je profesor rekel levo ali desno, se je vsak od njih premaknil za eno mesto in par v ospredju je že moral začeti oziroma nadaljevati drugo zgodbo. Moja najljubša je bila med dijakom in dijakinjo, kjer sta se njuna lika skregala zaradi zlomljenega kozarca. Preden je bila tema določena, je profesor vprašal poslušalce: »Nekaj se zlomi, kaj se zlomi?« Dijak iz ozadja pa se je zadril: »Kriza srednjih let!«

Glede na to, da je šola v Ljubljani, je očitno, da bom morala bivati v dijaškem domu. Obiskala sem Dijaški dom Bežigrad, ki je od SVŠGUGL oddaljen komaj dvajset

metrov, nahaja pa se ob majhnem parku. Tam sem si pod vodstvom vzgojitelja in dijakinje drugega letnika ogledala učilnice, jedilnico in sobe. V domu ponujajo sobe za dve, tri ali celo štiri dijake. Imajo svoj fitness, knjižnico, raznorazne športne skupine, literarne krožke, frizerski salon, najbolj pa mi je bilo všeč, da nudijo individualne inštrukcije. Zdi se mi, da so najbolj poudarili različno sestavo: dijaki z Gimnazije Bežigrad, SVŠGUGL, SGGOŠ in SIC Bežigrad.

Na informativnem dnevu sem zelo uživala, saj je bilo vzdušje med dijaki in profesorji zelo prijetno. Že takoj sem dobila občutek pripadnosti, zato res upam, da bom sprejeta.

Kaja Cajner, 9. a

Literarni prispevki

Zgodilo se je ...

... nekega navadnega pomladnega dne, ko sem nesla smeti v kanto. Počutila sem se, kot da dan ne more biti slabši. Mama je kuhala svoje zelo dobre zelenjavne testenine, moj brat Matic in ati sta bila na košarkarski tekmi in naš kuža Ari je mirno počival v kotu kuhinje.

Kar naenkrat pa zazvoni telefon in jaz se slabovoljno oglasim ter vprašam, kdo je. Bil je ati. Rekel je, da bosta z Maticem prenočila v hotelu, ker v Ljubljani lije kot iz škafa. To se mi je zdelo čudno, saj ati ni največji oboževalec hotelov. Preden bi lahko odgovorila, je prekinil. (Kako nevljudno!) Vse sem povedala mami, ki je zaskrbljeno vprašala, ali imamo solato. Jaz sem ji samo nekaj na hitro odgovorila ter šla v sobo, da bi si malo zbistрила misli. Tu nekaj ni prav, sem si mislila. Kmalu zatem pa sem zaslišala cviljenje iz kuhinje. Odbrzela sem dol in videla, da je mami izginila. Pustila mi je listek, na katerem je pisalo, da naj grem do sosedov in z njimi do hotela Plaza v Ljubljani. Tukaj nekaj zagotovo ni bilo prav.

Odhitela sem do sosedov in skupaj smo se odpeljali v Ljubljano do hotela Plaza, kjer pa smo videli, da je bilo nekaj narobe. Mami in ati sta jokala. Ko smo ju vprašali, kaj je narobe, sta povedala, da je Matic izginil. Vsi so bili zelo žalostni, meni je seglo do srca.

Šla sem ven na sprehod in zagledala Matica! Jezno sem šla do njega in ga skregala. On pa se je obnašal, kot da se nič ni zgodilo.

Eva Bevc Strašek, 5. b

Zgodilo se je ...

V naši hiši živi družina s tremi otroki. Mami veliko časa preživi za štedilnikom, ati pa za računalnikom.

Nekega dne je mami odšla z babi v bolnico, ati pa je v kinu gledal film Avatar. Da nismo bili otroci sami, smo povabili dedija. Jaz sem pred enim dnevom gledal film o Harryju Potterju, zato sem bil zaskrbljen, kako bo, če bom moral po kakšno stvar v klet. Zdelo se mi je, da bom videl Mrlakensteina.

Zvečer sem pripravljaj večerjo, Martin, Tinkara in dedi pa so gledali risanko Tom and Jerry. Ker pa mi je zmanjkalo mleka, ki ga imamo v kleti, sem si želel, da mi ne bi bilo treba v klet. Vendar se je zgodilo točno to. Moral sem dol. Že tako so škripale stopnice, nato pa sem slišal, da me je nekdo po tiho poklical. Prebledel sem. Na srečo, je bila samo sestra. Povedala mi je, da tuš kabina ne požira več. Prišlo mi je na misel, da bi dal v kabino tri žlice sode bikarbone. Že čez čas je vsa voda izginila. Rekel sem si, da sem Harry Potter. Tako sem šel brez strahu dol po mleko.

Že čez eno uro so prišli vsi domov. Atiju in mamici sem povedal, kaj se je dogajalo, ko ju ni bilo. Srečni smo bili, da se je vse dobro končalo.

Lenart Marinšek, 5. b

Zgodilo se je ...

nekega dne, ko sta starša odšla k babici. Neja, Ota in jaz smo ostali sami doma.

Močno je pihal veter, grmelo je in deževalo. Gledali smo film in jedli kokice.

Preden sta starša odšla, sta sobna vrata pustila odprta. Ker je pihal veter in so vrata že stara, so začela škripati. Z Nejo sva se čudno spogledala. Bilo me je strah, Neji sem rekel, da je to moja najstrašnejša noč v življenju. Hotel sem zapreti vrata, a jih zaradi močnega vetra nisem mogel. Močno sem jih zaloputnil in slišal neko cviljenje. Povedal sem Neji, ampak jo je bilo strah pogledati, kaj je spodaj. Pošalil sem se, da grem na stranišče.

Potem sem pogledal in za vrati videl mlajšo sestro, ki je jokala. Vprašal sem jo, kaj se je zgodilo. Povedala mi je, da je razbila vazo, ki je bila pripravljena za darilo za babico. Ko sta prišla mami in ati, sem jima povedal, da je Ota po nesreči razbila vazo. Oprostila sta ji in potem smo skupaj spekli palačinke.

Na srečo se je vse dobro končalo.

Nace Krefl, 5. b

Zgodilo se je ...

Pred nekaj leti sva v majhni vasi živela jaz in Peter. Oba sva bila radovedna in nagajiva.

Vsako jutro sva šla v gozd blizu vasi. En dan, ko sva šla skupaj v gozd, sva šla malo predaleč in zaslišala nekakšen zvok. Peter ni hotel naprej, ampak jaz ga nisem poslušal. Odšel sem naprej in on za mano. Trskk, nekaj sva zaslišala, pogledala sva proti zvoku, videla nekaj v senci ter hitro zbežala. Zvečer sem mamu vprašal, ali je kakšna pošast v gozdu, in povedala mi je za legendo o pošasti po imenu Smrt.

Zjutraj sem vse to povedal Petru in bil je zelo presenečen. Spet sva odšla v gozd, še bolj daleč kot prejšnji dan. Prišla sva na jaso, ki je nikoli prej nisva videla. Bila je le ena sama koča na sredini. Odšla sva v kočo in na kavču zagledala mačka. Izgledal je kot Garfield, ampak je imel čevlje in klobuk s peresom. Jaz sem ugotovil, da ni Garfield, ker ni debel. Dvignil je glavo in hotel sem zbežati, ampak vrata so bila zaklenjena. Ustrašil sem se, da bom umrl. Tam je bil samo Obuti maček. Tako sem bil vesel, da nisem šel na drug svet, saj sem videl že vse belo. Na steni je pisalo, da moramo biti tiho. Slišal sem trkanje in hotel odpreti, ampak je Obuti maček odkimal. Peter je bil videti zaskrbljen. Skozi okno je zagledal vesoljsko pošast, ki ni v nobeni pravljici ali grozljivki. Mislil sem, da nas bo videla, ampak je šla kar mimo. Ugotovil sem, da je pošast slepa. Obuti maček je šel ven z mečem in zaprl vrata. Midva s Petrom sva gledala skozi okno. Pošast in Obuti maček sta se bojevala. Prišla je še ena pošast in ju oba odnesla.

Skrila sva se v klet in počakala. Zaslišala sva mačkove stopinje. Odprla sva vrata in zagledala Obutega mačka. Bil je hudo ranjen od boja. Povila sva mu rane in odšla domov.

Lan Hohnjec, 5. b

Živeti v miru

Ljudje potrebujemo mir, zato je pomembno, da ga imamo. Takrat smo srečni.

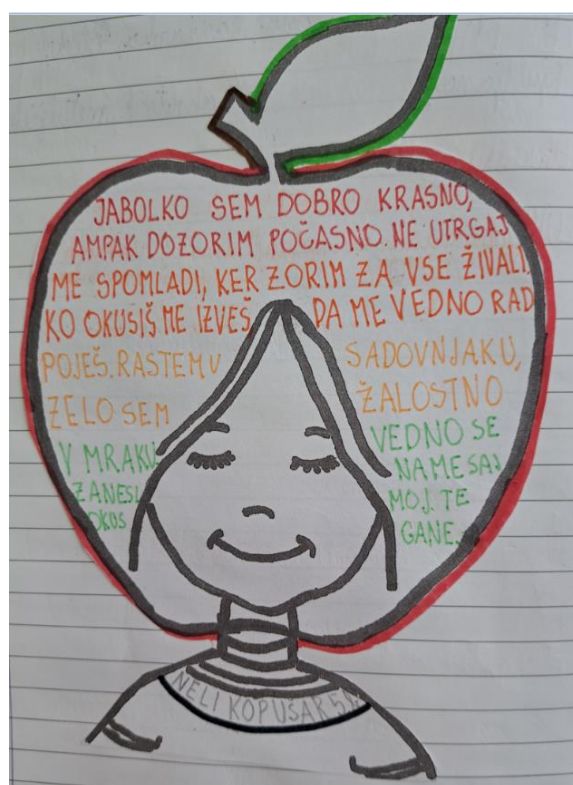
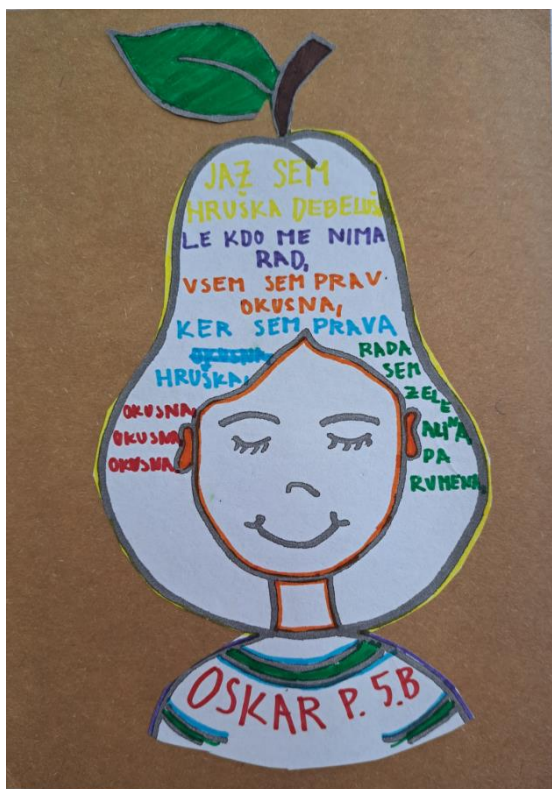
Zjutraj, ko se zbudimo, smo veseli, ker lahko gremo brez skrbi v šolo in se izobražujemo. V prostem času se lahko igramo s prijatelji. Obiskujemo lahko različne dejavnosti, ki nas osrečujejo.

A povsod ljudje ne živijo v miru. Ljudje v Ukrajini bežijo iz države. Zatečejo se k sorodnikom ali dobrim ljudem, ki jih sprejmejo v svoj dom. Živijo v strahu, ali bodo njihovi sorodniki preživeli.

Družine so v finančni stiski. Zaradi inflacije se je število revnih povečalo. Ljudje so izgubili službe, zato nimajo niti za kruh. V Afriki je veliko ljudi lačnih in so na robu preživetja, zato moramo ukrepati. Postati moramo bolj strpni in se med seboj spoštovati, saj moramo imeti vsi ljudje enake pravice.

Moramo si pomagati, se imeti radi med seboj, da bomo vsi bolj srečni in mirni.

Luka in Nik Pečnik, 5. c

Raziskujemo

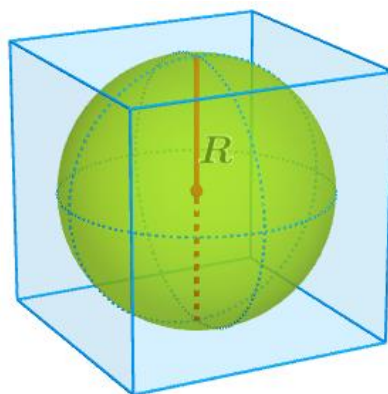
Širjenje vesolja

Uvod

Splošno znano je, da se vesolje stalno širi. Zato bi se lahko vprašali, v kaj se vesolje širi. Sprva lahko ugotovimo, da vprašanje ni tako logično, kot zveni.

Ljudje zaznamo širjenje predmeta, kadar ima prostor, v katerega se lahko razširi; v bistvu neko vdelavo. Če bi otroku rekli, naj nariše kroglo na papir, bi narisal preprost krog in ga obarval. Če bi to risbo dali odraslemu človeku, bi risbo zaznal kot lik.

Da bi lik zaznal kot telo, bi ga morali postaviti v prostor z višino/globino in stranicami; recimo kroglo v kocki. Predstavljajte si isto z vesoljem: če je krogla vesolje, le da ta kvader ne obstaja – krogla pa se vseeno širi. Teoretično nemogoče, očitno pa v praksi je.

Širjenje vesolja bi si lahko predstavljali kot peko kruha z rozinami. Dlje kot je kruh v pečici, večji postaja, bolj se rozine oddaljujejo. Vendar ta razlaga ni najboljša, saj nas pripelje nazaj do razmišljanja, da ima vesolje prostor, v katerega se širi.

Hubblev zakon

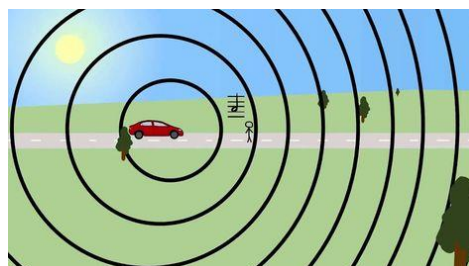
Leta 1929 je Edwin Hubble odkril, da vesolje ni statično. Ne le da se galaksije stalno oddaljujejo, to počnejo zelo zelo hitro. S tem, kako hitro se vesolje širi, so astronomi izračunali nastanek vesolja. To, da se galaksije stalno oddaljujejo, poznamo kot Hubblev zakon.

Če se galaksije stalno širijo, pomeni, da izhajajo iz ene določene točke. To dejstvo je bil prvi dokaz velikega poka. Kot da to ni bilo dovolj šokantno, je Hubble ugotovil, da se recesijska hitrost v vesolju poveča z večjo razdaljo. Da poenostavim: dlje kot je galaksija, hitreje se oddaljuje od nas.

Dopplerjev pojav – blueshift/redshift

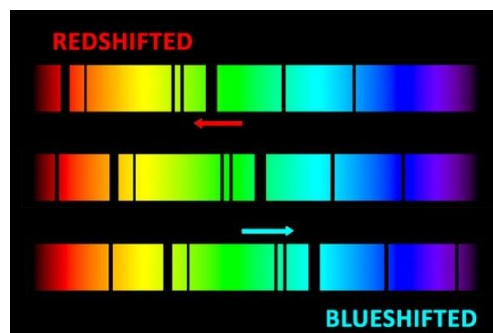
Da lahko razumemo, kako se vesolje širi, moramo razumeti Dopplerjev pojav. To si lahko predstavljamo kot valovanje zvoka. Ko se avto s sireni opazovalcu približuje, je valovna dolžina zvoka siren krajša, kot če bi avto stal na enem mestu. Če je valovna dolžina krajša, je frekvenca višja, zato opazovalec sliši višji ton.

Ko avto s sireni prehití opazovalca in se začne od njega oddaljevati, se bo valovna dolžina podaljšala, posledično pa se bo frekvenca znižala. Dlje kot je avto, nižji ton sirene sliši opazovalec.

Isto načelo deluje pri elektromagnetnem valovanju ali svetlobi. Vidni svetlobni vir, ki se premika v smeri proti opazovalcu, bo imel višjo frekvenco, valovna dolžina pa se bo zmanjšala proti modremu koncu vidnega spektra. Znanstveniki temu pravijo blueshift.

Če se svetlobni vir premika v smeri stran od opazovalca, se bo frekvenca znižala, valovna dolžina pa se bo povečala proti rdečem koncu vidnega spektra. Znanstveniki temu pravijo redshift.

Redshiftov in Blueshiftov ni težko opazovati, saj oddajajo sledi vodika in ostalih elementov. Če predmet odda sled, je očitno, da se premika. Ko je Hubble opazoval t.i. emisijske spektre različnih galaksij, je postalo očitno, da je skoraj vsaka galaksija v opazovanem vesolju "Redshift-ana". To pomeni, da se skoraj vse oddaljujejo stran od nas. Edine izjeme so naša galaksija, Mlečna cesta in bližnje galaksije, ki so na njo gravitacijsko vezane.

Kaj bi se zgodilo, če bi se vesolje nehalo širiti?

Astrofizike je vse hitrejše širjenje vesolja presenetilo, saj so sumili, da se upočasnjuje glede na silo gravitacije. Da pa so lahko razložili, kaj vpliva na širjenje vesolja, so teorizirali: na širjenje vpliva sila, imenovana temna energija. Kaj bi se zgodilo, če bi temna energija skozi čas izginila?

V primeru, da bi temna sila izginila, a bi vseeno zdržala proti sili gravitacije, bi vesolje izgledalo prav tako, kot si ga je predstavljal znanstvenik Albert Einstein – bilo bi statično. Zvezde bi porabile vse pline, ki so potrebni za njihov nastanek. Nastalo bi vse manj novih zvezd, stare zvezde pa bi izgorele. Vesolje bi bilo vse temnejše, v njem pa bi se nahajalo veliko črnih lukenj. Doseglo bi najnižjo temperaturo – absolutno ničlo, 0 Kelvinov oziroma -273.15°C . Ob tej temperaturi bi še atomi obstali. Zemlje do takrat že dolgo več ne bi bilo, saj bi jo absorbiralo naše Sonce. Lahko rečemo, da bi vesolje izumrlo.

Če bi temna sila izginila, sila gravitacije pa bi prevzela, bi bile posledice veliko bolj katastrofalne. Vse galaksije bi se začele približevati drugi, dokler se ne bi združile v eno gromozansko galaksijo. Zvezde bi se združile, vesolje bi postalo bolj vroče od Sonca – spet bi bilo veliko črnih lukenj. Te črne luknje bi "posrkale" vse okoli njih – še druga drugo. Sčasoma bi se še te združile v eno ogromno črno luknjo, ki bi vesolje spravilo nazaj v prvotno obliko – vroče, majhno in zelo gosto.

Ne vemo, kako se bo naše vesolje končalo – sploh ne vemo, kaj je temna energija, ki širi vesolje. Obstaja ogromno teorij – katerakoli od njih bi lahko bila pravilna, mogoče pa nobena ni.

Kaja Cajner, 9. a

RAZISKOVANJE TEME NARAVOSLOVNEGA DNE

ALMA KARLIN

ALMA KARLIN SE JE RODILA SLOVENCIMA, OČETU JAKOBU KARLINU IN MATERI VILIBALDI, UČITELJICI NA CELJSKI DEKLIŠKI ŠOLI. OČE JAKOB JE UMRL LETA 1898 ZARADI JETIKE, KO JE IMELA OSEM LET.

SLOVENSKEGA JEZIKA NI GOVORILA NAJBOLJE IN GA NI UPORABIJALA VELIKO (SAMO POGOVORNO).

SREDNJO ŠOLO JE KONČALA V GRADCU, OD TAM, PA JE LETA 1909

ODŠLA V LONDON ŠTUDIRAT JEZIKE. ŠTUDIRALA JE ANGLEŠČINO, FRANCOŠČINO, LATINSČINO, ITALIJANŠČINO, NORVEŠČINO, DANŠČINO, RUŠČINO IN ŠPANŠČINO.

PO POKLICU JE POSTALA PISATELJICA. DRUŽBO JI JE DELAL NJEN PES BLACKY.

ALMA JE NA SVOJEM POTOVANJU NA JAPONSKO PO 2. SVETOVNI VOJNI SPOZNALA HSIJA SINGJUNGA LUNGOMA. MALO KASNEJE STA SE TUDI POROČILA.

UMRLA JE ZARADI TUBERKULOZE IN RAKA NA PRSNIH 14. JANUARJA

1950 V ZIDANICI V PEČOVNIKU 44, KJER JE ZADNJA LETA PREŽIVELA S PRIJATELJICO SLIKARKO THEO. NA NJENO ŽELJO JO JE THEA POKOPALA NA SVETINI NAD ŠTORAMI.

RIMSKA NEKROPOLA JE ANTIČNO ARHEOLOŠKO NAJDIŠČE
IN JE POMEMBNA ARHEOLOŠKA STAVBNA DEDIŠČINA

GROBIŠČE JE V DANAŠNJEM ŠEMPETRU V SAVINJSKI DOLINI.
PRED SKORAJ 2000 LETI JE SKOZI ŠEMPETER VODILA SILA
POMEMBNA RIMSKA CESTA. LJUBLJANA (EMONA) – CELJE
(CELEA) – PTUJ (POETOVIO).
POKOPALIŠČE SE RAZTEZA NA OBMOČJU 1KM OB
NEKDANJI STRUGI SAVINJE.

RIMSKA NEKROPOLA

ŠEMPETER V SAVINJSKI DOLINI
ARHEOLOŠKI PARK, MUZEJ NA PROSTEM

GLAVNI EKSPONAT ARHEOLOŠKEGA PARKA SO
REKONSTRUKCIJE ŠTIRIH VEČJIH GROBNIC S
SPOMENIKI, KI NAKAZUJEJO NA VISOK
DRUŽBENI STATUS POKOPANIH.

GROBOVI SO RAZLIČNIH TIPOV, OD
PREPOSTIH LUKENJ DO GROBNIC Z
MARMORNATIMI KIPI.

VEČINA BOLJE OHRANJENIH SPOMENIKOV JE STALA
BLIZU NEKDANJE STRUGE SAVINJE, TAKO DA SO OB
POPLAVI PADLE V REKO IN JIH JE PREKRIL GRAMOZ TER
JIH SKRIL

KAJ NAS ŠE SPOMINJA NA RIMSKE ČASE

- CESTE
- MILJNIKI
- OBZIDJA
- RIMSKA IMENA
- MINERALNI VRELCI
- KOPALIŠČA

RIMLJANI SO BILI ZELO DOBRI ARHITEKTI.

NA SLIKAH SO ZGRADBE IZ RIMSKEGA ČASA

RIMSKI DENAR

Antoninijan Filipa I, 247-249 g.

Argentius Dioklecijana, 284-305 g.

RIMSKA MESTA V SLOVENIJI

EMONA – LJUBLJANA

POETOVUM – PTUJ

CELEIA – CELJE

CARNUNTUM – KRANJ

ATRANA – TROJANE

CASTRA – AJDOVŠČINA

NAUPORT – VRHNIKA

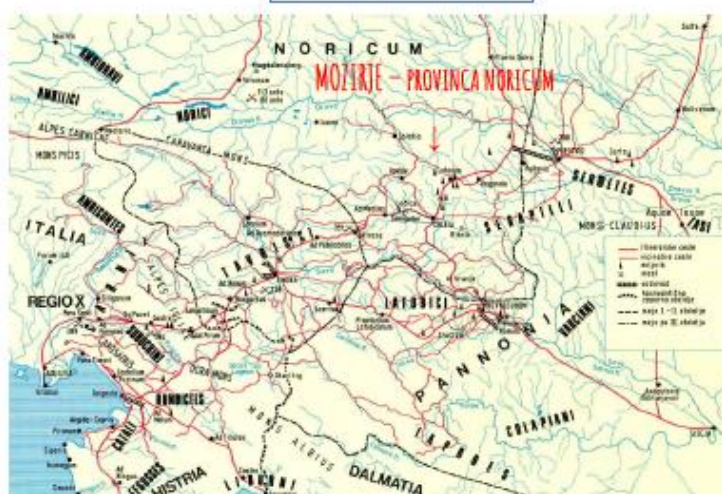
CELJE - CELEIA

MESTO OB POMEMNI RIMSKI CESTI

NASELJEVO JE BILO OD 1. STOLETJA PR. N. ŠT. DO 5. ALI 6. STOLETJA.

RIMSKA PROVINCE

RIMLJANI SO
VEROVALI V SVOJE
BOGOVE

Celjski grofje

- 12. stoletje
- izumrtje: 1456
- nazivi: -grofi
 - pokneženi grofi
 - državni knezi
 - kraljevi namestniki(bani)
- najpomembnejši: -Herman 2. Celjski
- Barbara Celjska

CELJE

V ČASU CELJSKIH GROFOV

Grad Ževneč

Celjski zgornji grad

Grbi Celjskih grofov

Družina Ževnečevih je dosegla naslov grofov in na koncu knezov.

Neli Kopušar, 5. b